

Lapset, nuoret ja media

Emmi Huhtanen 2021

**Miten media on läsnä
arjessa?**

Miten media on läsnä arjessa?

**Millaista on ollut oman
lapsuutesi ja nuoruutesi
mediakasvatus?**

Digitaalisten taitojen muutos

Atk-taidot = 1980–1990-luvuilla tietokoneen käyttöön vaaditut taidot käyttää laitteistoa ja ohjelmistoja.

Informaation lukutaito/medialukutaito = Internetin yleistymisen myötä oleelliseksi nousi kyky etsiä, löytää ja arvioida tietoa.

Osallistumisen taidot = Web 2.0 kehittymisen myötä oli tärkeää osata kommunikoida ja jakaa tietoa verkossa.

Tuottamisen taidot = Sosiaalisen median ja mobiililaitteiden kehittyminen asettivat keskiöön luovan tuottamisen taidot.

Strategiset taidot = Kyky hyödyntää digitaalista mediaa ongelmanratkaisuun, omien tavoitteiden edistämiseen, itsesäätely ja ajanhallinta...

Ei kahta samanlaista

Ikätaso vaikuttaa median käyttöön

Alle 3-vuotias

Kirjat ensisijaisia, lasten ohjelmat. Vanhemmat asettavat esimerkin!

Alle kouluikäinen

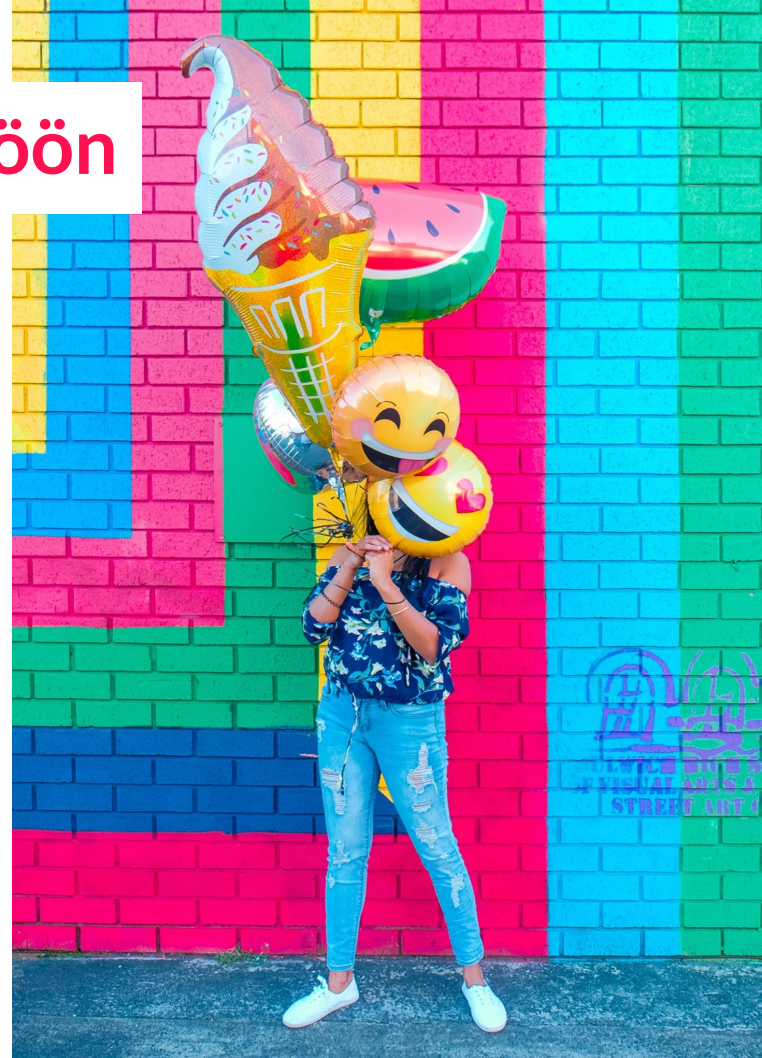
Yhdessä harjoittelua, pelejä, elokuvia, ohjelmia, media osana leikkejä

Alakoululainen

Ensimmäinen oma laite, kommunikointia lähipiirin kanssa, omia kiinnostuksen kohteita

Murrosikä

Kavereiden merkitys tärkeää, sosiaalinen media vahvemmin mukaan

Mihin lapset ja nuoret käyttävät mediaa?

Sosiaalinen media ja vuorovaikutus

Julkista vai yksityistä? Yhteydenpito kavereihin ja lähipiiriin, idoleiden seuraaminen

Pelaaminen

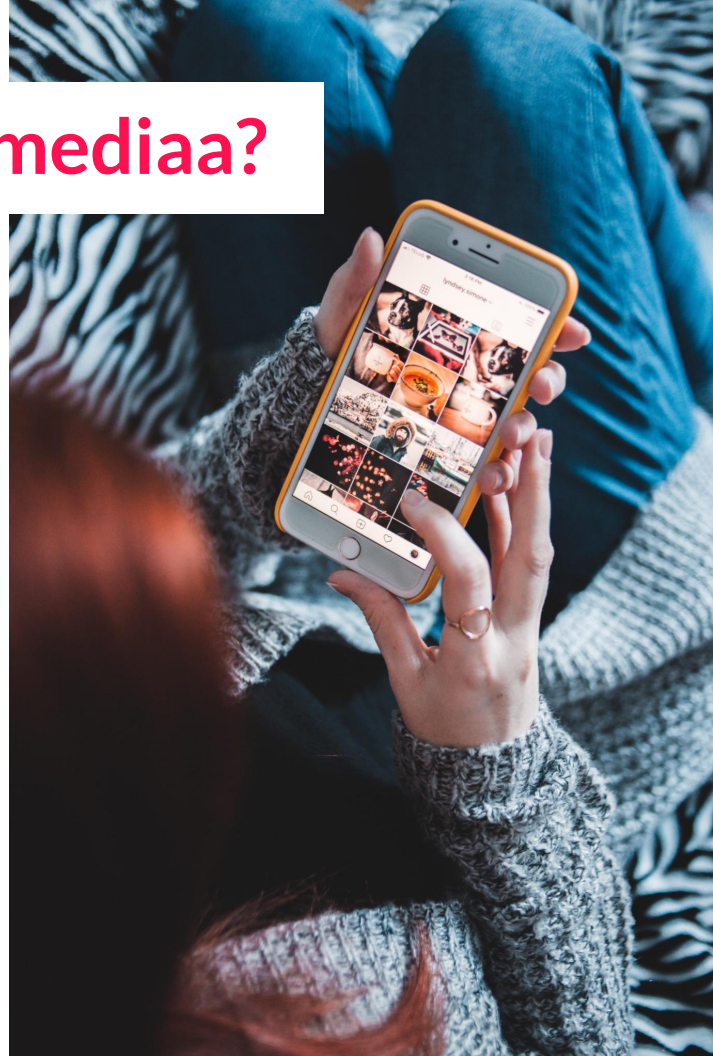
Yksin, kavereiden kanssa, verkkopeliyhteisöissä

Viihde

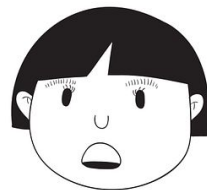
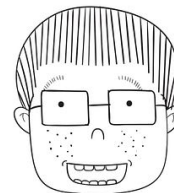
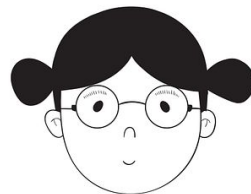
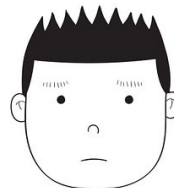
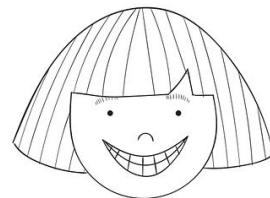
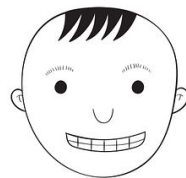
Sarjat, elokuvat, ohjelmat, videot, äänikirjat...

Harrastukset

Tutorialit, tiedon etsiminen, yhteenkuuluvuus

Kysy asiantuntijalta

“Mitä tykkäät tehdä puhelimella eniten?”

“Onko viime aikoina tullut jotain uusia pelejä/sovelluksia, joita haluaisit kokeilla?”

“Millaisia pelejä pelaat tällä hetkellä, mikä niistä on suosikkisi?”

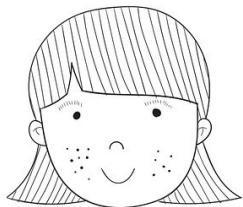
“Mitä haluaisit oppia tekemään?”

“Mitä ajattelet haukkumisesta ja ikävistä kommenteista somessa?”

“Oletko hiljattain törmännyt johonkin tosi hauskaan kuvaan tai videoon?”

“Kuka tekee parhaita videoita YouTubeen / TikTokkiin?”

Tyttö 11v.

TikTok “Tosi tosi suosittu, kaikki aina kattoo TikTokia”

YouTubea “Juuri kukaan ei enää katso”

SnapChat “Viestitellään ja otetaan kuvia, ei käytetä kuvan tekemiseen paljon aikaa, hyviä filttäreitä”

Instagram - kiinnostunut valokuvauksesta

WhatsAppia enemmän vanhempien kanssa

Osalla Yolo-sovellus jolla voi Snapin tarinaan lisätä anonyymien kysymyksen

Pelaaminen: “Vain pojat pelaa, tytöt ei pelaa kännykällä mitään, Simsiä ja Fortnitea tietokoneella tai PlayStationilla”

Tubettajat-leikki parhaan kaverin kanssa

Media ja hyvinvointi

Tasapainoinen media-arki

Parhaimmillaan tukee ihmissuhteiden ylläpitoa, auttaa oppimaan uusia asioita, viihdyttää, vahvistaa luovuutta, inspiroi...

Mediataidot kehittyvät kokeilemalla, harjoittelemalla, keskustelemalla

Mediasisällöistä keskustelu tarjoaa mahdollisuuksia tunnetaitojen tukemiseen

Kun sosiaalisia taitoja aletaan harjoitella verkossa, lapsi tarvitsee keskustelua toisia kunnioittavasta somekäyttäytymisestä

Loputon viriketulva

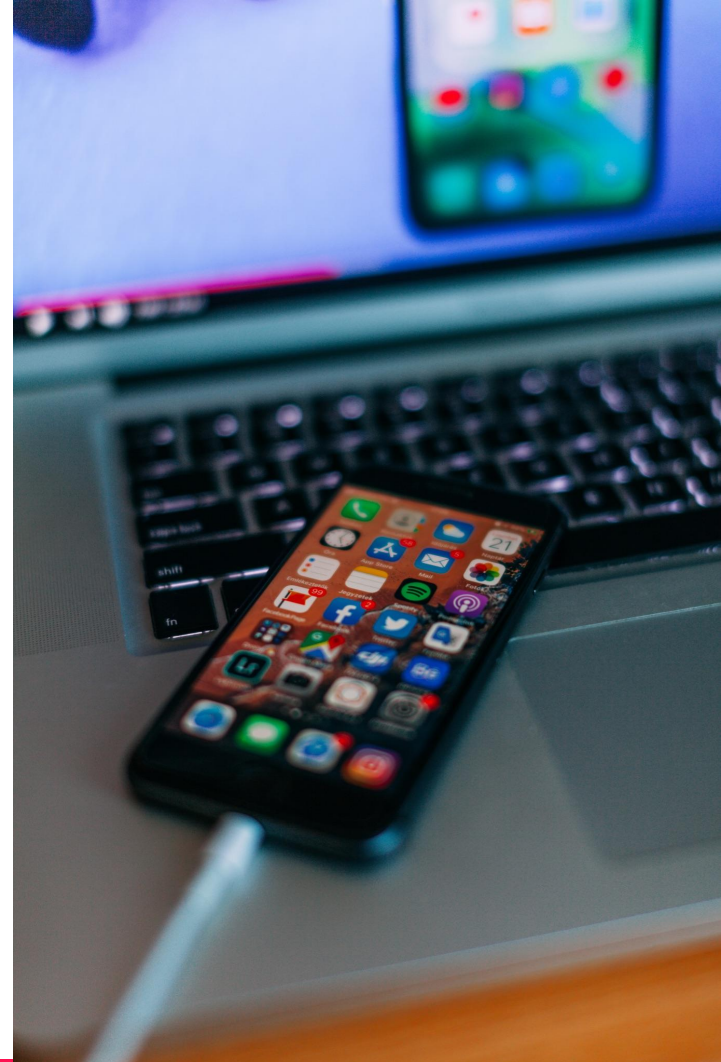
Digitaaliset sisällöt tarjoavat katkeamatonta viihdettä ja virikettä

Lapsi tarvitsee aikuisen tukea itsesäätelyyn ja median käytön rajojen asettamiseen

Siirtymät ja irroittautuminen vaikeaa

Aivoille taukoja ja kasvokkaista vuorovaikutusta

Ruutuajasta ruutuälyyn: Viekö median käyttö jatkuvasti aikaa unelta, fyysiseltä liikkumiselta ja leikiltä?

Vaikeat tilanteet - kysy, kuuntele, keskustele

Eriävät näkemykset ajankäytöstä

Kiusaaminen

Sopimattomat sisällöt

Ei-toivotut yhteydenotot

Varmista, että lapsesi tietää, että voi kertoa sinulle myös ikävistä kokemuksista.

Suositus: Mannerheimin Lastensuojeluliiton mediakasvatusmateriaalit vanhemmille

Checklist

Ole kiinnostunut

Kysy, jos et tiedä

Kokeilkaa yhdessä

Sopikaa säännöistä

Tasapaino on tärkeää

Näytä esimerkkiä

Ei vain hyötyä, vaan myös huvia!

Kiitos!

OTA YHTEYTTÄ:

Emmi Huhtanen

emmi.huhtanen@gmail.com

Verkostoidutaan LinkedInissä!
